

สื่อการสอนออนไลน์วิชาศิลปะไทยสร้างสรรค์ : การวาดหน้าตัวพระ ตัวนาง ในงานศิลปะไทย

อาจารย์กิตติศักดิ์ คนแรงดี
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

การจัดการเรียนในรายวิชาศิลปะไทยสร้างสรรค์ถือเป็นการฝึกให้ผู้เรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ทุกวิชาเอกทางศิลปะ ได้เรียนรู้และสร้างเจตคติที่ดีต่องานศิลปะไทย เพื่อเป็นพื้นฐานต่อยอดสู่การนำความรู้ไปใช้จากการเรียนรู้ลักษณะ วิธีการวาด ทดลองลงมือปฏิบัติรวมถึงการนำไปปรับประยุกต์กับศิลปะร่วมสมัยในปัจจุบันในแขนงต่าง ๆ ตามแต่ละวิชาเอก โดยในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ ต้องมีการวางแผนลำดับขั้นตอน สร้างสื่อการสอนรวมทั้งการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพการเรียนรู้ใกล้เคียงกับการเรียนในห้องเรียนปกติมากที่สุด โดยผ่านการวางแผนการจัดกิจกรรมการใช้สื่อผ่านการสอน ดังนี้

ภาพ 1 สื่อเนื้อหาประกอบการสอน ภาพประกอบเพื่อให้ผู้เรียนเห็นภาพกระบวนการขึ้นรูปและแบ่งสัดส่วนใบหน้าแบบศิลปะไทย รวมถึงตัวอย่างงานศิลปะไทยแบบร่วมสมัยในปัจจุบันเพื่อสร้างแรงบันดาลใจในการนำงานศิลปะไทยไปประยุกต์ใช้

1. สื่อเนื้อหา หรือ PowerPoint : เน้นการนำเสนอเชิงเนื้อหาเพื่อสร้างความเข้าใจ ที่มา รูปแบบ เอกลักษณะ การแบ่งสัดส่วน ในการวาดโครงหน้าตัวพระ ตัวนางแบบศิลปะไทยพร้อมนำเสนอตัวอย่างการสร้างงานทั้งแบบดั้งเดิมและแบบสร้างสรรค์ ซึ่งอัปโหลดไว้ในโปรแกรม Microsoft Teams เพื่อให้ผู้เรียนสามารถดูซ้ำได้

ภาพ 2 สื่อสาธิต ขั้นตอนการวาดสัดส่วนบนใบหน้า เพื่อบอกเทคนิคและวิธีการผ่านการปฏิบัติจริงให้ผู้เรียนได้เห็นขั้นตอนอย่างชัดเจน และสามารถทบทวนเนื้อหาได้ตามความสนใจของผู้เรียน

2. สื่อสาธิต หรือ วิดีทัศน์ : เน้นการนำเสนอเชิงการสาธิตประกอบการบรรยาย การวาดอวัยวะบนใบหน้าตัวพระตัวนางในรูปแบบเฉพาะของงานศิลปะไทยเพื่อให้นักเรียนเห็นภาพกระบวนการขึ้นรูปตั้งแต่การเริ่มตัวโครงสร้างจนถึงการเก็บรายละเอียด และบอกเทคนิคหรือจุดเน้นในการวาดแต่ละจุด เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเข้าใจและได้งานที่สมบูรณ์ ซึ่งอัปโหลดไว้ในโปรแกรม Microsoft Teams เพื่อให้ผู้เรียนสามารถดูซ้ำได้

ภาพ 3 สื่อแบบฝึกหัด โดยมีขั้นตอนกำกับเพื่อสามารถสร้างความเข้าใจ และช่องว่างสำหรับใช้ในการทดลองปฏิบัติเพื่อวัดและประเมินผล ความรู้ความเข้าใจในการเรียน

3. สื่อแบบฝึกหัด : เป็นเอกสารประกอบการเรียน เพื่อให้ผู้เรียนใช้สร้างผลงาน โดยมีรายละเอียดประกอบอยู่ 2 ส่วน คือ 1) ภาพขั้นตอนการวาด 2) พื้นที่ว่างสำหรับปฏิบัติงาน ซึ่งอยู่ต่อเนื่องกันในหน้ากระดาษเพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจเมื่อลงมือปฏิบัติงานจริง โดยนักเรียนจะได้รับแบบฝึกหัดเพื่อใช้ประกอบการเรียน และอัฟโฟลด์ไว้ในโปรแกรม Microsoft Teams กรณีต้องการพิมพ์เพิ่ม

บทสรุป

การเรียนศิลปะไทยสร้างสรรค์ในรูปแบบออนไลน์ มีการใช้สื่อเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจและ สามารถฝึกปฏิบัติงานได้เป็นผลสำเร็จ โดยใช้สื่อเนื้อหาหรือ PowerPoint เป็นตัวนำเสนอที่มาเรื่องราว รวมถึงกระบวนการแบ่งสัดส่วนและขึ้นรูปใบหน้าตัวละคร ตัวนางแบบศิลปะไทย ผสมผสานสื่อวีดิทัศน์ สติ๊กเกอร์วาดอวัยวะบนใบหน้าแต่ละส่วน ที่สามารถดูซ้ำได้จนเกิดความเข้าใจ ประกอบสื่อแบบฝึกหัด โดยใบงานมีเนื้อหาขั้นตอนประกอบ ทำให้เกิดกระบวนการทบทวนเนื้อหาซ้ำ ๆ จนเกิดความมั่นใจจนนำไปสู่การลงมือปฏิบัติงานได้

ซึ่งทุกกระบวนการใช้สื่อดังกล่าวเป็นไปเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามที่ผู้สอนกำหนดไว้ ได้แก่ ด้านความรู้ (K) นักเรียนอธิบายเอกลักษณ์เฉพาะของใบหน้าตัวละคร ตัวนางแบบและแยกแยะรูปแบบใบหน้าในงานศิลปะไทยได้ โดยในด้านทักษะ/กระบวนการ (P) นักเรียนสามารถวาดรูปหน้าตัวละคร ตัวนางแบบศิลปะไทยได้ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A) นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงในห้องเรียนออนไลน์ มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนมีความรับผิดชอบในการส่งงานที่ได้รับมอบหมายตรงตามเวลาที่กำหนด